Lausunto Nordic Generation Oy:n Haaponevan (Haapavesi) tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

KHALL § 202
275/10.03.00.00/2024

Valmistelija Kaavainsinööri Sanna Vähäkangas

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa Nordic Generation Oy:n Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 28.9.2026 mennessä.

Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti näkemykseenne hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista. Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fifi/haaponeva-tuulivoima-YVA. Aineisto sisältää salassa pidettäviä liitteitä, jotka toimitetaan pyydettäessä. Liitteet on lueteltu arviointiselostuksen sisällysluettelon lopussa.

Lupa- ja valvontavirasto toimii YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Pirkko-Liisa Kantola, puh. 0295 255675, pirkko-liisa.kantola©lvv.fi

Esittelijä Kaupunginjohtaja Päivi Keisanen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää jättää Haaponevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta ja ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavat yhtenäiset lausunnot:

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa Haaponevan tuulivoimapuistoon liittyvästä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Haapaveden kaupunki erillisellä lausuntopyynnöllä Haaponevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta. Ympäristövaikutusten arviointiselostus ja osayleiskaavan luonnosaineisto on laadittu osin yhteneväisinä ja Oulaisten kaupunginhallitus antaa käytännössä saman lausunnon osayleiskaavan luonnosaineistosta Haapaveden kaupungille kuin Lupa- ja valvontavirastolle ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Tämä siksi, että kaavaluonnokseen liittyviä selvityksiä ei ole kaavaa koskevan luonnosaineiston yhteydessä esitetty vaan aineistossa viitataan ympäristövaikutusten arvioinnin mukaisiin selvityksiin.

Aineistosta käy ilmi, että Lupa- ja valvontavirasto on edellyttänyt Haaponevan tuulivoimahankkeelta YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia hankkeen ja lähialueen muiden hankkeiden yhteisvaikutusten vuoksi ja pyytää lausunnon antajaa kiinnittämään huomiota erityisesti hankkeesta aiheutuviin merkittäviin ympäristövaikutuksiin. Hanketta suunnitellaan pääosin entiselle

turvetuotantoalueelle, joka on ihmisen jo voimakkaasti muokkaamaa, joten merkittävien ympäristövaikutusten voi arvioida jäävän lopulta melko paikallisiksi.

Yleisesti hanketta koskeva aineisto osayleiskaavan ja ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) osalta on laadittu hyvin, kattavasti ja lopulta myös selkeästi. Kaavaluonnoksen liitteenä olevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ei kuitenkaan käy ilmi, mitä ympäristöön ja kaavan vaikutuksiin liittyviä asioita kaavaa laadittaessa selvitetään, vaan viitataan kaavaselosteeseen, jossa taas viitataan ympäristövaikutusten arvioinnin mukaisiin selvityksiin. Koska YVA ja kaavoitus ovat erillisisiä prosesseja, olisi lukijaystävällisempää, että aineisto olisi yhtenäisempää ja yhdestä paikasta löytyvää selkeistä viittauksista huolimatta. Harmillisesti kaavaselostuksen sisällysluettelossa oleva 360-mallinnus-linkki tuulivoimaloista ei toimi.

Oulaisten kaupungin osalta olennaisin asia on näkymiseen liittyvät kaavaselosteen mukaiset merkittävät kielteiset vaikutukset, jotka kohdistuvat Oulaisten Matkanivaan, Annoseen, Ohukaisenperälle ja Mäyränperälle. Vaikka kaavaa ei laadita Oulaisten kaupungin puolelle, on oulaistelaisilla kuitenkin mahdollisuus antaa mielipiteensä heihin kohdistuvista vaikutuksista ympäristövaikutusten arvioinnin kautta. Nyt nähtävillä olevassa aineistossa ei ole havainnekuvia paikoista, joihin näitä merkittäviä kielteisiä vaikutuksia kohdistuu, mikä haastaa etenkin yksityishenkilöiden kykyä hahmottaa ja arvioida naapurikunnan puolella olevan hankkeen vaikutuksia omaan ympäristöön.

Osayleiskaavaa laadittaessa tulee selvittää myös luontoarvoja. Haaponevan osalta kaavaa koskevassa aineistossa on luontokohteita käsittelevä kartta, mutta varsinainen luontoselvitys on osana YVA-aineistoa. Kaavaan liittyvässä selosteessa avataan luontoselvityksen tuloksia, mutta ei juurikaan käytettyjä menetelmiä. Luontoselvitys on kuitenkin laadittu kattavasti. On kuitenkin kyseenalaistettava linnustoselvitysten tarkkailukertojen riittävyyttä, sillä kaavaselosteessa kerrotaan metsähanhia tarkkaillun kahtena perättäisenä vuonna ja toisena vuonna hanhet eivät lepäilleet samalla paikalla, mutta seuraavana vuonna kyllä, jota on pidetty poikkeuksellisena. Kaavaselosteessa ei siis avata tarkkailukertojen määrää ja lukija saa kuvan, että metsähanhia on tarkkailtu kahtena vuonna, josta ei voi päätellä lepäilypaikan poikkeuksellisuutta. Aineistossa on muitakin vastaavia kohtia, jotka avautuvat vasta ympäristövaikutusten erillistä aineistoa lukemalla.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että kaavainsinööri Sanna Vähäkangas esitteli asiaa kokouksessa.

OULAISTEN KAUPUNKI OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kaupunginhallitus § 202 17.08.2026

Jakelu:
- Lupa- ja valvontavirasto

Otteen oikeaksi todistaa

19.8.2026

Suvi Koskenlaine
Suvi Koskenlaine
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 202

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Markus Erkkilä	Suomi.fi	28.08.2026 11:21:59 UTC+03:00

PPL/381/00.07.03/2026

Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Haapavesi

Viite: Pohjois-Pohjanmaan Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö (LVV-U-86689/2026) 28.8.2026

Taustaa

Nordic Generation Oy suunnittelee Haapaveden Haaponevan alueelle enintään 7 voimalan rakentamista. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7-8 MW. Noin 835 hehtaarin (8,4 km^2) kokoinen hankealue sijaitsee noin 5 kilometrin etäisyydellä Haapaveden kaupungin keskustasta luoteeseen. Hankealue rajautuu lännessä vireillä olevaan Haapaveden Sikokankaan tuulivoima-alueeseen. Suunnittelun yhteydessä tutkitaan lisäksi mahdollisten akkuvarastojen toteuttamista hankealueella.

Tuulivoimalat on tarkoitus liittää sähköverkkoon hankealueen itäosassa kulkevaan Elenian 110 kV:n voimajohtoon johdonvarsiliitynnällä. Tuulivoimaloilta vedetään keskijännitemaakaapeli Elenian linjan varteen rakennettavalle sähköasemalle.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan tuulivoima-alueen osalta kahta toteutusvaihtoehtoa 0-vaihtoehdon lisäksi. Vaihtoehdossa VE 1 hankealueella rakennetaan 7 voimalaa ja vaihtoehdossa VE 2 alueelle rakennetaan 6 voimalaa.

Haapaveden kaupunki on käynnistänyt osayleiskaavan laadinnan Haaponevan alueelle. Kaavoitus toteutetaan erillisenä kaavaprosessina rinnan hankkeen YVA-menettelyn kanssa. Osayleiskaavan laadinnassa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja.

Lausunto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 15.8.2024, antanut lausunnon osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 24.6.2024, YVA-ohjelmasta 7.1.2025 ja tuulivoimaosayleiskaavaluonnoksesta 28.8.2026 sekä osallistunut hankkeen ensimmäiseen viranomaisneuvotteluun 20.10.2025.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoilla ohjataan seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden sijoittumista. Maa-alueilla tämä tarkoittaa kymmenen tai useamman tuulivoimalan kokonaisuuksia. Haaponevan tuulivoimapuisto on maakuntakaavan näkökulmasta ei-seudullinen hanke, sillä hankkeessa toteutettaisiin enintään 7 voimalaa. Maakuntakaavan tuulivoimarakentamista koskevat yleiset suunnittelumääräykset ohjaavat kuitenkin myös seudullista kokoluokkaa pienempien tuulivoima-alueiden suunnittelua. Vaikka Haaponevan tuulivoimahankkeessa suunnitellaan rakennettavaksi enintään seitsemän voimalaa, muodostavat ne viereisen Sikokankaan tuulivoimahankkeen kanssa seudullisen mittaluokan tuulivoima-alueen. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen näkökulmasta seudullisesti merkittävä kokonaisuus ja yhteisvaikutuksia lisäävä tuulivoimarakentaminen on sijoituttava maakuntakaavassa osoitetulle seudullisesti merkittävälle tv-alueelle. Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisissa 1. ja 3. vaihemaakuntakaavoissa tai energia- ja

ilmastovaihemaakuntakaavassa Haaponevan alueelle ei ole osoitettu seudullisesti merkittävää tuulivoimaloiden aluetta (tv-1) ja molempien vaihtoehtojen VE1 ja VE2 tuulivoimalat sijoittuvat viereisen tv-1, 502 (Sikokangas) merkinnän ulkopuolelle.

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisten tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Maakuntakaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja yhteisvaikutusten hallinta maakunnan tasolla. Maakuntakaavan tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoimahankkeiden sijoittumisalueita, mutta niiden rajauksia voidaan tarkentaa kuntakaavoituksessa hankekohtaisten selvitysten, YVA-menettelyn ja vaikutusten arvioinnin perusteella. Ratkaisut eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa eivätkä vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Hankealueen suhde lainvoimaisiin maakuntakaavoihin ja voimaan määrättyyn energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Maakunnan viimeisin maakuntakaava, Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 27.5.2025 (§ 5) ja on määrätty alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksen kokouksessa 18.8.2025 (§ 92). Merkittävinä teemoina Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on tarkasteltu maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusien tuulivoima-alueiden osoittamista ja sähkönsiirron kehittämistarpeita. Lisäksi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan valtioneuvoston 18.11.2021 päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021), uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus), vuosina 2019-2023 kartoitetut ja päivitetyt perinnebiotoopit (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus), pitkän aikavälin kehittämisperiaatemerkintänä kaasuputken yhteystarve sekä valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024, VN 7.11.2024). Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa uudistettiin myös tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä ja ne tulivat voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 18.8.2025 (§ 92). Samalla 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa osoitetut tuulivoimarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset kumoutuivat.

Hyväksymispäätöksestä toimitettiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 15 valitusta, joihin annettu lausunto hyväksyttiin maakuntahallituksessa 17.11.2025 (§ 152), ja toimitettiin pyydettyine liitteineen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 21.11.2025.

Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa on esitetty hankealueelle ja sen vaikutusalueelle osoitetut maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset ja arvioitu maakuntakaavan ohjausvaikutusta mm. tarkentuvan suunnittelun periaatteen toteuttamisella. Merkinnöissä ja määräyksissä on huomioitava, että osa taulukossa esitetyistä merkinnöistä ja määräyksistä on kumoutunut energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tultua voimaan ja korvattu uusilla. Tällaisia merkintöjä ovat tuulivoimaloiden alueet (ei muutosta tässä), pohjavesialueet ja pääsähköjohto 110 kV. Pohjavesialueiden ja voimajohdon 110 kV (ent. pääsähköjohto) osalta suunnittelumääräykset tulee päivittää YVA-selostukseen ja kaava-asiakirjoihin.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa päivitettiin myös tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä. Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksissa on huomioitu uudet suunnittelumääräykset ja arvioitu Haaponevan tuulivoimahankkeen vaikutuksia energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitettuihin yleisiin suunnittelumääräyksiin. Selostuksessa on myös arvioitu asianmukaisesti hankkeen suhdetta Sikokankaan tv-1 alueen kohdekuvaukseen.

Arvioinnin mukaan maakuntakaavan yleispiirteisyys huomioiden molempien hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 mukainen voimalasijoittelu noudattaa maakuntakaavan ohjaustarkkuutta siten, että hankkeen toteuttamiskelpoisuus voidaan varmistaa maakuntakaavaa tarkentavassa ja hankkeen edellyttämässä tuulivoimaosayleiskaavassa. Vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa tuodaan esille, että hankkeen kaavoitus on energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaa koskevilta osin maakuntakaavan mukaista, maakuntakaavan tarkkuustaso huomioiden.

Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa, että YVA-menettelyssä on asianmukaisesti tunnistettu suuria haitallisia vaikutuksia maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin sekä hankkeiden yhteisvaikutuksiin, jotka ilmenevät molemmissa hankevaihtoehdossa VE1 ja VE2. Tämän vuoksi hankevaihtoehtoja ei voida kaikilta osin pitää maakuntakaavan mukaisina. Maakuntakaavan tavoitteet, periaatteet ja suunnittelumääräykset tulee ottaa jatkosuunnittelussa huomioon siten, että arvokkaiden alueiden ominaispiirteet säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään.

YVA-ohjelmasta esiin nostetut keskeiset vaikutukset ja niiden huomiointi YVA-selostuksessa

Pohjois-Pohjanmaan liitto nosti hankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossaan esille, että Haaponevan tuulivoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat todennäköisesti Natura-alueisiin, ekologiseen verkostoon, linnustoon, arvokkaisiin maisema-alueisiin sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Vaikutukset edellä mainittuihin on arvioitu kattavasti hankkeen YVA-selostuksessa. Haaponevan YVA-selostuksen mukaan hankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin sekä yhteisvaikutuksiin, jotka nousevat esille molemmissa hankevaihtoehdossa VE1 ja VE2. Merkittäviä vaikutuksia arvioitiin muodostuvan erämaisiin suo- ja järvimaisemiin sekä järvenrantakyliin sekä maakunnallisesti arvokkaille Mieluskylän kulttuurimaisema-alueille ja paikkakohtaisesti Pyhäjokilaakson, Mustikkamäen ja Sulkakylän kulttuurimaisema-alueelle. Kokonaisuudessaan hankkeen vaikutukset maisemaan oli arvioitu kuitenkin kohtalaisen kielteisiksi. Linnuston osalta hankkeen kokonaisvaikutukset oli arvioitu kohtalaisen kielteisiksi, mutta yhteisvaikutukset uhanalaiseen päiväpetolintuun oli arvioitu merkittävän kielteisiksi. Pohjois-Pohjanmaan liitto yhtyy suurimmaksi osin arvioinnin tuloksiin.

YVA-selostuksessa suurten haitallisten vaikutusten vähentämiseksi on esitetty lieventämistoimenpiteitä, kuten voimaloiden poistamista, korkeuden alentamista sekä voimaloiden sijoittelua ryhmiin. Pohjois-Pohjanmaan liitto katsoo, että lieventämistoimenpiteet ovat olennaisia hankkeen hyväksyttävyyden ja etenemisen kannalta. Lisäksi tulee tarkastella lähialueen muiden tuulivoimahankkeiden muodostamia yhteisvaikutuksia, erityisesti uhanalaisen päiväpetolinnun osalta.

Haaponevan hanke sijoittuu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan seudullisesti merkittävän maatuulivoima-alueen (tv-1) ulkopuolelle, eikä hanke saa vaikeuttaa tv-1-alueen tuulivoimahankkeiden toteuttamista tai maakuntakaavan tavoitteiden saavuttamista.

Pohjois-Pohjanmaan liiton arvion mukaan kaavaluonnoksen mukainen ratkaisu aiheuttaa yksin ja yhdessä muiden hankkeiden kanssa suuria haitallisia vaikutuksia. Jatkosuunnittelussa tulee esittää konkreettisia lieventämistoimenpiteitä ja varmistaa, ettei hankkeesta aiheudu yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa.

Sähkönsiirto

Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä, että hankkeen liittyminen sähköverkkoon voidaan toteuttaa maakaapeleilla ja johdonvarsiliittymällä nykyiseen Elenian 110 kV:n voimajohtoon. Tämä ratkaisu vähentää hankkeen sähkönsiirron kielteisiä vaikutuksia huomattavasti.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkiseen ehdotukseen uudistettiin tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä sähkönsiirron osalta: *”Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä.”*

Tämän lausunnon valmisteluun Pohjois-Pohjanmaan liitosta ovat osallistuneet kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi, ympäristö- ja luonnonvarapäällikkö Ritva Isomäki ja aluesuunnitteluasiantuntija Sari Pulkka.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja

LAUSUNTO
01.09.2026

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20

13035 LVV

Viite: Lausuntopyyntö 24.7.2026, LVV-U-86689/2026

LAUSUNTO HAAPAVEDEN HAAPONEVAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle lausuntopyynnön Haaponevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Nordic Generation Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Haapavedellä sijaitsevan Haaponevan alueelle noin viisi kilometriä Haapaveden keskustaajamasta luoteeseen. Tuulivoimalat liitetään sähköverkkoon hankealueen itäosassa 110 kV:n Haapavesi-Karhukangas voimajohtoon.

Tuulivoimahanke muodostuu enintään seitsemästä tuulivoimalasta, joiden yksikköteho on 7-8 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat huoltotiet, maakaapelointi ja sähköasema. Hankkeeseen liittyy mahdollisesti myös energian varastointia sähköaseman läheisyyteen sijoitettavassa akkuvarastossa.

Pelastusviranomainen on tutustunut aineistoon ja toteaa, ettei hankkeen YVA-ohjelmasta annettuun lausuntoon ole lisättävää.

POHJOIS-POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

Saila Kauppinen
erityisasiantuntija

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
Raahen paloasema
Pajuniityntie 1
92150 Raahe

Saila Kauppinen
erityisasiantuntija
saila.kauppinen@pelastustoimi.fi
Puh. 044 429 6104

OULUN MUSEO- JA TIEDEKESKUS

Lausunto
OUKA/2453/12.03.03.05/2024
15.09.2026

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20, 13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Viite Lausuntopyyntönne 24.7.2026 LVV-U-86689/2026

Asia **Haapavesi Haaponevan tuulivoimahanke YVA-selostus / rakennettu kulttuuriympäristö**

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivalta Oulun museo- ja tiedekeskukselta lausuntoa Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta. Tämä lausunto koskee arvokkaita maisema-alueita ja rakennettua kulttuuriympäristöä.

.

Nordic Generation Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Haaponevan alueelle, joka sijaitsee noin viisi kilometriä Haapaveden keskustaajamasta luoteeseen. Tuulivoimalat on tarkoitus liittää sähköverkkoon johdonvarsiliitynnällä hankealueen itäosassa Elenian 110 kV:n Haapavesi-Karhukangas voimajohtoon. Hankkeeseen liittyy mahdollisesti myös energian varastointia sähköaseman läheisyyteen sijoitettavassa akkuvarastossa, jonka teho on enintään 20 MW ja energiakapasiteetti enintään 50 MWh. Hankealueen pinta-ala on noin 835 hehtaaria.

YVA-menettelyssä arvioitavia vaihtoehtoja on kolme: hanketta ei toteuteta (VE0); alueelle toteutetaan 7 tuulivoimalaa (VE1) ja alueelle toteutetaan 6 tuulivoimalaa (VE2). Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m ja yksikköteho 7–8 MW. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat huoltotiet, maakaapelointi ja sähköasema.

Hankkeen lähivaikutusalueella (2-8 km) on useita maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, lähimpänä Mieluskylän, Pyhäjokilaakson, Mustikkamäen ja Sulkakylän ja Vaitiniemen kulttuurimaisemat. Myös Haapaveden keskustassa olevat RKY-alueet sijaitsevat noin 7 km päässä hankealueesta kaakkoon. YVA-selostuksessa todetaan, että lähivaikutusalueella avoimessa maastossa tuulivoimalat hallitsevat maisemanäkymää. Yksittäisten kohteiden osalta merkittävän kielteisiä maisemavaikutuksia kohdistuu erämaisille avosuo- ja järvialueille, koillisen järvenrantakyliin (Säynäjäniemi, Salmenniemi ja Junnonsaari) sekä paikoitellen viljely- ja asutusalueille Ollatien varressa. Merkittäviä kielteisiä vaikutuksia kohdistuu laajasti myös maakunnallisesti arvokkaille Mieluskylän kulttuurimaisema-alueelle sekä paikoitellen Pyhäjokilaakson, Mustikkamäen ja Sulkakylän kulttuurimaisema-alueelle.

Ulommalla vaikutusalueella (8–20 km) tuulivoimalat näkyvät avoimilla alueilla selkeästi. Merkittävän kielteisiä vaikutuksia kohdistuu erämaisille avosuo- ja järvialueille sekä Pyhäjokivarren kylien viljely- ja asutusmaisemille (Matkaniva, Annonen, Ohukaisenperä ja Mäyränperä). Vaikutukset maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteisiin ovat näiltä osin enintään kohtalaisia ja kokonaisuutena vähäisen kielteiset. Kaukovaikutusalueella (20–30 km)

OULUN MUSEO-
JA TIEDEKESKUS

Lausunto
OUKA/2453/12.03.03.05/2024
15.09.2026

etäisyyden vuoksi maiseman muut elementit vähentävät tuulivoimaloiden hallitsevuutta maisemakuvassa. Kokonaisuutena hankkeen vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi. Hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä ei ole olennaisia eroja.

Hanke ei ole kooltaan seudullisesti merkittävä tuulivoimahanke, eikä se myöskään sijoitu maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle. Se kuitenkin muodostaa tv-1 502 alueelle sijoittuvan Sikokankaan ja sen viereisen Matkanivan tuulivoimahankkeiden kanssa seudullisesti merkittävän laajan yhtenäisen kokonaisuuden. Tuuli-hankkeessa tehdyn maisemaselvityksen mukaan Haaponeva-Sikokankaan tv-alueen vaikutukset maakunnallisesti arvokkaille kulttuurimaisema-alueille olisivat erittäin suuret. Hanke lisää maiseman muutosta yhdessä lähiseudun muiden tuulivoimahankkeiden kanssa voimakkaimmin noin 20 km säteellä voimaloista. Erityisesti 2–8 km etäisyydellä Haaponevan, Sikokankaan ja muiden lähimpien hankkeiden tuulivoimalat näkyvät yhdessä laajalla alueella horisontissa. Merkittävimmät yhteisvaikutukset maisemaan aiheutuvat Sikokankaan hankkeen kanssa ja kohdistuvat Pyhäjokilaakson alueelle, missä hankkeella on yhteisvaikutuksia myös Matkanivan, Puutionsaaren ja Rahkola-Hautakankaan tuulivoima-alueiden kanssa. Yhteisvaikutukset ovat merkittävän kielteisiä Mieluskylän maakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella sekä osassa Pyhäjokilaakson rantamaisemia, tuulivoimaloiden näkyessä useissa ilmansuunnissa.

Vaikka Haaponevan tuulivoimahanke on kooltaan pieni ja sen maisemavaikutukset yksinään eivät muodostu suuriksi, muodostaa se viereisten tuulivoimahankealueiden kanssa kokonaisuuden, jonka yhteisvaikutukset ovat merkittäviä. Oulun museo- ja tiedekeskus pitää valitettavana, että ei-seudullisia hankkeita käynnistetään yhä enemmän alueille, joita ei ole osoitettu tuulivoimalle soveltuviksi ja joiden maisemavaikutukset on arvioitu merkittävän kielteisiksi. Valitettavaa on myös se, että ei-seudullisia hankkeita käynnistetään koordinoimattomasti ja ennakoimattomasti. Käytännössä maakuntakaavan mukaisia tv-alueita voidaan tällä tavalla laajentaa entistä suuremmiksi. Museo katsoo, että Haaponevan tuulivoimahankkeen, joka YVA:n mukaan lisää entisestään yhteisvaikutuksia naapurihankkeiden kanssa, jatkosuunnittelussa tulee esittää keinoja hankkeen maisemavaikutusten lieventämiseksi.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta maisema-alueiden ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Juhani Turpeinen
kulttuuriympäristöintendentti

Sari Alajoki
rakennustutkija

Tiedoksi Museovirasto / Kulttuuriympäristön suojeluyksikkö

OULUN MUSEO- JA TIEDEKESKUS
PL 53, 90015 Oulun kaupunki
Email: kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi
https://oulunmuseojatiedekeskus.fi
Y-tunnus: 0187690-1

OULUN MUSEO-
JA TIEDEKESKUS

Lausunto
OUKA/2453/12.03.03.05/2024
17.09.2026

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Viite Lausuntopyyntönne 24.08.2026 LVV-U-86689/2026

Asia **HAAPAVESI Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus/ arkeologia**

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivalta Oulun museo- ja tiedekeskukselta lausuntoa Haapaveden Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Nordic Generation Oy suunnittelee Haapavedelle Haaponevan alueelle 6–7 voimalan tuulivoimahanketta. Voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 300 metriä. Hankkeen kokonaisteho on enintään 50 MW. Hankealueen pinta-ala on noin 835 hehtaaria. Hankealue on pääosin entistä turvetuotantoaluetta, joka on otettu viime vuosien aikana viljelykäyttöön. Alueen itäosassa suopohajista talousmetsää.

Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat voimaloiden väliset huoltotiet, maakaapelointi voimaloiden välille ja sähköasema. Tuulivoimalat on tarkoitus liittää sähköverkkoon hankealueen itäosassa Elenian 110 kV:n voimajohtoon johdonvarsiliitynnällä. Hankkeeseen liittyy mahdollisesti myös energian varastointia sähköaseman läheisyyteen sijoitettavassa akkuvarastossa.

YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta hankevaihtoehtoa (VE1 ja VE2) sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0). Vaihtoehdossa VE1 on seitsemän ja vaihtoehdossa VE2 kuusi tuulivoimalaa.

Hankealueelle on tehty arkeologinen inventointi vuonna 2024 (Haapavesi Haaponevan tuulipuiston arkeologinen inventointi, Arkeologitoimisto Aleksandria Oy). Hankealueelta tunnetaan yksi muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös *Istunmäki* (tunnus 10000516219).

Arkeologista kulttuuriperintöä käsitellään luvussa 11. Muinaisjäännökset on esitetty sanallisesti ja karttaotteella.

Hankealueen lähellä, mutta ulkopuolella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset *Kellinkaarto 3* (1000051628), *Kellinkaarto 1* (1000051626) ja *Kellinkaarto 2* (1000051627). *Kellinkaarto 1* ja *3* ovat tervahautoja, ja *Kellinkaarto 2* on kuoppakohde, ei tervahauta kuten selostuksen luvussa 11.4 esitetään.

OULUN MUSEO-
JA TIEDEKESKUS

Lausunto
OUKA/2453/12.03.03.05/2024
17.09.2026

Näiden muinaisjäännösten lähialueella on runsaasti muuttuvaa maankäyttöä. Kuvassa 59 esitetään maa-aineksen ottoalue, joka sijoittuu muinaisjäännösten länsipuolelle välittömästi niiden läheisyyteen. Haaponevantien ja nimettömän tien risteyksen uusi oikaisu alueen länsireunalla sijoittuu noin 40 metriä *Kellinkaarto 3:*sta pohjoiseen, ja nykyinen tie sijaitsee noin 15 metriä pohjoiseen kyseisestä muinaisjäännöksestä. Museo suosittaa täydentämään selostusta näihin kohteisiin kohdistuvien vaikutusten osalta. Museo suosittaa myös merkitsemään selostukseen tiedoksi lieventämistoimena, että *Kellinkaarto 3* tulee merkitä maastoon ennen rakentamistöitä siihen kohdistuvien vaurioiden estämiseksi.

Museo muistuttaa, että kaikki arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet eivät välttämättä ole inventoinnista huolimatta tiedossa: inventoinnissa on voinut jäädä havaitsematta kohteita, sillä kaikilla arkeologisilla kohteilla ei ole maan pinnalle erottuvia rakenteita. Tämän vuoksi museo muistuttaa myös, että mikäli työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös (esimerkiksi kiveyksiä, kuoppia, perustuksia, tms. rakenteita) tai irtaimia muinaisesineitä, tulee työt muinaisjäännöksen kohdalla keskeyttää ja työn johdon viipymättä saatettava asia Oulun museo- ja tiedekeskuksen tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi).

Oulun museo- ja tiedekeskuksella ei ole muuta huomautettavaa Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Juhani Turpeinen
kulttuuriperintötyön johtaja

Enni Lappela
arkeologi

Tiedoksi: Museovirasto / kulttuuriympäristön suojeluyksikkö

OULUN MUSEO- JA TIEDEKESKUS
PL 53, 90015 Oulun kaupunki
Email: kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi
https://oulunmuseojatiedekeskus.fi
Y-tunnus: 0187690-1

ILMATIETEEN LAITOS

LAUSUNTO

23.09.2026 475/03.00.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

Lausuntopyyntö 24.07.2026, LVV-U-86689/2026

Ilmatieteen laitoksen lausunto Haaponevan tuulivoimahanke, Haapavesi, ympäristövaikutusten arviointiselostus

Nordic Generation Oy suunnittelee enintään seitsemän kokonaiskorkeudeltaan 300 metriä olevan tuulivoimalan rakentaminen Haapaveden kaupungin alueelle noin 5 km etäisyydelle kaupungin keskustaajamasta luoteeseen. Alueen pinta-ala on noin 835 hehtaaria.

Lupa- ja valvontavirastoon pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuten aiemmassa lausunnossa (711/03.00.02/2024) Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Huomiona, että alueelle on suunnitteilla runsaasti tuulivoima-alueita ja toteutuessaan ne aiheuttavat merkittävää häiriökaikua tutkamittauksiin ja voivat mahdollisesti vaikuttaa alueen sääpalveluun. Ilmatieteen laitos on huolissaan säätutkamittausten laadusta tulevaisuudessa ja keskustelee tällä hetkellä kompensaatiomittausten vaatimisesta tämäntyyppisille alueille. Tästä ei ole vielä konkreettista ehdotusta, mutta mikäli tähän päädytään, Ilmatieteen laitos haluaa jo nyt ilmaista mahdollisen vaateensa kompensaatiomittauksista.

Helsingissä 23.09.2026

Tiina Ylläsjärvi
Meteorologi
Havaintopalvelut
tiina.yllasjarvi@fmi.fi

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Johanna Emilia Taskila	Telia	25.09.2026 15:22:27 UTC+03:00

Lausuntopyyntö, Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus

Khall 22.09.2026 § 192
412/10.02.02/2023

Valmistelija: Ympäristötarkastaja Paulos Teka

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) pyytää Haapaveden kaupungilta lausuntoa Nordic Generation Oy:n Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus), joka on julkisesti nähtävillä 30.7.-28.9.2026.

Nordic Generation Oy suunnittelee Haapaveden Haaponevan alueelle enintään seitsemän tuulivoimalan hanketta. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 7–8 megawattia. Hankkeeseen liittyy myös sähköasema, maakaapelointi ja mahdollisesti akkuvarasto. YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen ympäristövaikutuksia koko sen elinkaaren ajalta ja vertaillaan kahta toteutusvaihtoehtoa (6 tai 7 voimalaa) sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä. YVA-menettelyn tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja sen yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa. LVV toimii menettelyssä yhteysviranomaisena ja antaa selostuksesta myöhemmin oman perustellun päätelmänsä.

Hanketoimijan laatiman arviointiselostuksen mukaan hankkeella on myönteisiä aluetaloudellisia vaikutuksia Haapaveden kaupungille. Hanketoimija arvioi, että hanke tuottaa elinkaarensa aikana kiinteistöverotuloja kaupungille noin 2,4–2,8 miljoonaa euroa vaihtoehdosta riippuen, minkä lisäksi hanke työllistää ja tuo maanvuokratuloja alueen maanomistajille. Arvioinnissa on tunnistettu myös kielteisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat erityisesti maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Hanketoimijan mukaan merkittävimmät maisemavaikutukset kohdistuvat Mieluskylän ja Pyhäjokilaakson alueisiin. Hanketoimijan tekemien mallinnusten mukaan melu- ja välkevaikutukset asuin- ja lomarakennuksille jäävät kuitenkin ohjearvojen alle.

Selostuksessa on tarkasteltu myös hankkeen vaikutuksia luontoon, kuten alueen linnustoon ja lähistöllä sijaitsevaan Apajan pohjavesialueeseen. Hanketoimijan arvion mukaan vesienhallinnan toimenpiteillä ehkäistään merkittävät vaikutukset vesistöihin. Lisäksi selostuksessa on arvioitu yhteisvaikutuksia lähialueen muiden tuulivoimahankkeiden, kuten Sikokankaan ja Matkanivan, kanssa. Yhteisvaikutusten on arvioitu olevan paikoin merkittäviä erityisesti maiseman ja tiettyjen luontoarvojen osalta.

Lausuntopyyntö on tämän kokousasian oheismateriaalina ja siihen liittyvä valmisteluaineisto on nähtävillä pyynnössä ilmoitetussa verkko-osoitteessa: www.ymparisto.fi/haaponeva-tuulivoima-YVA.

Esittelijä: kaupunginjohtaja Jussila Esa

Haapaveden kaupunki		Ote pöytäkirjasta
Kaupunginhallitus	§ 192	22.09.2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Lupa- ja valvontavirastolle lausunnon, jonka mukaan Haapaveden kaupungilla ei ole huomautettavaa Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa

25.09.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Haapaveden kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Johanna Taskila
vt. johdon sihteeri

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 192

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Elinvoimakeskus

Lausunto
28.9.2026
Asiatunnus PSU/2567/2026

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV

Lausuntopyyntö 24.7.2026, LVV-U-86689/2026

Lausunto Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen lausuntoa Haaponevan tuulivoimahankkeet YVA-selostuksesta. Nordic Generation Oy suunnittelee Pohjois-Pohjanmaan Haapavedelle Haaponevan alueelle 6–7 voimalan tuulivoimahanketta. Hankealueen pinta-ala on noin 835 hehtaaria. Hankealue sijaitsee noin viisi kilometriä Haapaveden keskustaajamasta luoteeseen. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat huoltotiet, maakaapelointi ja sähköasema. Hankkeeseen liittyy mahdollisesti myös energian varastointia sähköaseman läheisyyteen sijoitettavassa akkuvarastossa, jonka teho on enintään 20 MW ja energiakapasiteetti enintään 50 MWh.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus lausuu Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta seuraavaa:

Hankealueen sijainti suhteessa ympäröivään maantieverkkoon ja liikenneverkon nykytila on kuvattu YVA-selostuksessa selkeästi sekä kartoilla että sanallisesti. Hankkeen rakentamisen aikaiset kiviaines- ja betonikuljetukset tapahtuvat YVA-selostuksen mukaan hankealueen sisällä ja sen välittömässä läheisyydessä yksityisteillä, eikä niistä aiheudu vaikutuksia maantieverkolle. YVA-selostuksen mukaan hankkeen liikennevaikutukset muodostuvat erikoiskuljetuksista, joita on rakentamisaikana yhteensä arviolta 84–98 (VE1) tai 72–84 (VE2).

Hankkeesta on laadittu erikoiskuljetusten saavutettavuusselvitys, jossa on selvitetty potentiaalisimmat tuontisatamat ja reittivaihtoehdot sekä arvioitu ehdotettujen reittien kriittisimmät ongelmakohdat ja lisätutkimustarpeet. Kuljetusreitillä vaadittavat toimenpiteet on syytä selvittää mahdollisimman ajoissa, jotta tarvittavien toimenpiteiden suunnitteluun ja suunnitelmien käsittelyyn jää riittävästi aikaa. Mahdolliset parantamistoimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella yhdessä niistä vastaavien viranomaistahojen (Elinvoimakeskus tai Väylävirasto) kanssa. Tämä koskee myös hankkeen valmistumisen jälkeisiä tieverkon tilapäisrakenteiden ennallistamistoimia.

YVA-selostuksessa on kuvattu tärkeimmät maantieliikenteeseen liittyvät luvat, kuten erikoiskuljetuslupa, liittymälupa ja työlupa maantien tiealueella työskentelyyn.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksella ei ole muuta huomauttamista Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Elinvoimakeskus

Lausunto
28.9.2026
Asiatunnus PSU/2567/2026

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt liikennejärjestelmäasiantuntija Karri Hakala ja ratkaissut yksikön päällikkö Heino Heikkinen.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

PL 90, 00072 Elinvoimakeskus
Puhelinvaihde 0295 036 100
kirjaamo.pohjois-suomi@elinvoimakeskus.fi
www.elinvoimakeskus.fi
Y-tunnus 2296962-1

Tämä asiakirja PSU/2567/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSU/2567/2026 har godkänts elektroniskt

Hakala Karri 28.09.2026 12:26

Heikkinen Heino 28.09.2026 13:50

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	28.09.2026 14:29:10 UTC+03:00

28.9.2026

MH 6426/2024

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Viite: Lausuntopyyntö 24.7.2026, LVV-U-86689/2026

Metsähallituksen lausunto Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Haapavesi

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Metsähallitukselta lausuntoa Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Nordic Generation Oy suunnittelee Haapavedelle Haaponevan alueelle 6 (VE2) tai 7 (VE1) voimalan tuulivoimahanketta. Hankealueen pinta-ala on noin 835 hehtaaria. Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m ja roottorin halkaisija enintään 200 m. Voimaloiden yksikköteho on 7–8 MW. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat huoltotiet, maakaapelointi ja sähköasema. Hankkeeseen liittyy mahdollisesti myös energian varastointia sähköaseman läheisyyteen sijoitettavassa akkuvarastossa, jonka teho on enintään 20 MW ja energiakapasiteetti enintään 50 MWh. Tuulivoimalat liitetään sähköverkkoon johdonvarsiliitynnällä hankealueen itäosassa nykyiseen Elenian 110 kV:n Haapavesi-Karhukangas voimajohtoon.

Hankkeen vaikutusalueella on Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa olevia luonnonsuojelualueita ja suojelutarkoituksiin varattuja alueita. Metsähallitus lausuu hankkeesta valtion luonnonsuojelualueiden hallinnasta ja hoidosta vastavana viranomaisena. Lisäksi Metsähallituksella on vastuu maakotkan valtakunnallisesta seurannasta sekä metsäpeurankannan perimän turvaamisesta.

Metsähallitus antaa erillisen, luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) 35 §:n mukaisen lausuntonsa hankkeen Haapaveden lintuvedet ja suot Natura-alueen (SAC/SPA FI1100001) suojeluperusteisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnista. Metsähallitus lausuu salassa pidettävän lajin osalta Natura-lausunnon liitteessä 1, joka toimitetaan ainoastaan viranomaiskäyttöön.

Metsähallitus on tutustunut Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja lausuu seuraavaa:

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin ja suojelutarkoituksiin varattuihin alueisiin

Haaponevan hankealuetta lähimmät valtion luonnonsuojelualueet ovat Haapaveden lintuvesien ja soiden luonnonsuojelualue, Mustakorven luonnonsuojelualue ja Hirvinevan soidensuojelualue. Lisäksi Haaponevan hankealueen ympäristössä on neljä muuta valtion suojelutarkoituksiin varattua aluetta, jotka on asianmukaisesti tunnistettu arviointiselostuksessa.

Metsähallitus
PL 80 (Opastinsilta 12 C)
FI-00521 HELSINKI, Suomi Finland
Tel. 0206 39 4000
kirjaamo@metsa.fi
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

Metsähallitus katsoo, että etäisyyden vuoksi hankkeesta valtion luonnonsuojelualueisiin ja valtion muihin suojelutarkoituksiin varattuihin alueisiin kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat lähinnä linnustolle. Linnustoarvoja on etenkin Haapaveden lintuvedet ja suot -Natura-alueella, joka on sisällytetty Suomen Natura 2000 -verkostoon lintudirektiivin (SPA) mukaisena kohteena. Suurin osa Haapaveden lintuvedet ja suot -Natura-alueeseen sisältyvistä alueista on myös kansallisesti ja kansainvälisesti arvokkaita lintualueita (FINIBA ja IBA). Haapaveden lintuvedet ja suot -Natura-alueelle on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi (Sitowise 2026), josta Metsähallitus on antanut erillisen lausunnon.

Hankealue sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevassa riskiselvityksessä (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2024) esitetylle ekologisen verkoston ydinalueelle numero 6, jolle sijoittuu myös Haapaveden lintuvedet ja suot Natura-alue ja valtion luonnonsuojelualueita ja suojeluun varattuja alueita. Ekologisella verkostolla on merkitystä luonnonsuojelualueiden ja suojeluun varattujen alueiden välisenä kulkuyhteytenä ja siten vaikutusta suojelualueiden kykyyn ylläpitää luonnon monimuotoisuutta. Riskiselvityksessä ydinalueen pääasiallisiksi perusteiksi on kuvattu "Erittäin tärkeä luontotyyppien ja linnustoalueiden kokonaisuus ja kansainvälisesti tärkeä lintualue (IBA), sekä sisämaan muuttoreitin levähdysalueet, Natura-alueverkoston solmukohtia. Metsäpeura, maakotka.” Ydinalueelta lounaaseen lähtee ekologisen verkoston yhteys, johon sijoittuu Haaponevan tuulivoimahankkeen lisäksi suunnitellun Sikokankaan tuulivoimahankkeen voimaloita.

Arviointiselostuksen mukaan hankkeen vaikutus ekologisiin yhteyksiin on kohtalaisen kielteinen. Myös yhdessä Sikokankaan hankkeen kanssa aiheutuvat yhteisvaikutukset arvioidaan kohtalaisen kielteisiksi. Metsähallitus pitää johtopäätöstä oikean suuntaisena. Metsähallitus huomauttaa kuitenkin, että samalle ekologisen verkoston ydinalueelle sijoittuvien ja kuvassa 99 esitettyjen muiden kuin Sikokankaan tuulivoimahankkeen yhteisvaikutuksia ei huomioitu yhteisvaikutusten arvioinnissa. Selostuksen mukaan muiden hankkeiden kanssa ei arvioida syntyvän olennaisia yhteisvaikutuksia suurten etäisyyksien takia. Metsähallitus kuitenkin katsoo, että hankkeiden välinen etäisyys ei ole olennaista, kun tarkastellaan samalle ekologiselle yhteydelle ja sen ydinalueelle sijoittuvia hankkeita. Leuvannevan ja Kivinevan tuulivoimahankkeista on ympäristövaikutusten arviointi tehty ja yhteisvaikutusten arvioimiseksi tarvittava tieto saatavilla.

Vaikutukset maakotkaan

Maakotkaan kohdistuu törmäysriski, joka ylittää merkittävän vaikutuksen rajan yhteisvaikutusten osalta. Metsähallitus lausuu tarkemmin maakotkaan kohdistuvien vaikutusten arvioinnista Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa.

Yhteenveto

Haaponevan tuulivoimahanke muodostaa yhdessä suunniteltujen Sikokankaan ja Matkanivan tuulivoimahankkeiden kanssa laajan yhtenäisen tuulivoiman tuotantoalueen. Metsähallitus pitää hyvänä, että hankkeita on tarkasteltu kokonaisuutena yhteisvaikutuksia arvioitaessa. Metsähallitus pitää kuitenkin selkeänä puutteena, että Haapaveden lintuvedet ja suot -Natura-alueen, ekologisen verkoston ydinalueen ja kansainvälisesti tärkeän lintualueen (IBA) pohjoispuolella sijaitsevia tuulivoimahankkeita ei ole huomioitu yhteisvaikutusten tarkastelussa. Koska Haaponevan hankkeesta yksistään Natura-alueen ja luonnonsuojelualueiden linnustolle aiheutuva vaikutus on pieni, yhteisvaikutusten laskemista hyväksyttävälle tasolle ei voi ratkaista ja hankkeet edetä ilman hankkeiden välistä yhteistyötä.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Saara Airaksinen

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut

Asia: Nordic Generation Oy, Haaponevan tuulivoimahanke, Haapavesi, Ympäristövaikutusten arviointiselostus (LVV-U-86689/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Nordic Generation Oy suunnittelee 6–7 tuulivoimalan Haaponevan tuulivoimahanketta Haapaveden kaupungin alueelle. Voimaloiden kokonaiskorkeus on 300 m. Hankealueen pinta-ala on n. 835 ha. Alue on pääosin entistä turvetuotantoaluetta, joka on otettu viljelykäyttöön. Alueella on myös mäntyvaltaista talousmetsää ojitetulla, suovaltaisella metsänpohjalla. Sähkönsiirron osalta suunnitellaan johdonvarsiliityntää Elenian 110 kV:n voimajohtoon hankealueen itäosassa.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Selostuksen mukaan hankkeen vaikutukset suurpetoihin, metsäpeuraan, saukkoon ja riistalajistoon arvioidaan vähäisen kielteisiksi. Yhteisvaikutukset rajautuvien hankkeiden kanssa on selostuksessa arvioitu linnuston osalta (esim. metsäkanalinnut ja muuttolinnut) vähäisiksi. Yhteisvaikutukset ekologisen verkoston yhtenäisyydestä riippuvaiselle lajistolle arvioidaan selostuksessa kohtalaisiksi.

Metsäkanalinnuista todetaan selostuksessa, että etäisyys havaittuun metson soitimeen on 760 m. Tältä osin olisi hyvä vielä selventää, että onko etäisyys mitattu soidinkeskukseen vai sen arvioiduille reunoille. Lähin teeren soidin on alle 50 m etäisyydellä. Teeren soidinten osalta 50 metrin etäisyys ja seuraava 200 m etäisyyskin ovat kirjallisuuden mukaan riittämättömät. Selostuksen mukaan metsäkanalintuihin kokonaisuutena kohdistuu kohtalainen kielteinen toiminnan aikainen vaikutus.

Ehdotettuja lievennystoimia linnuston osalta Luke puoltaa vahvasti.

Selostuksessa hankkeen vaikutukset tarkasteltavaan eläinlajistoon (esim. metsäpeura ja suurpedot) nähdään vähäisinä. Yhteisvaikutukset Sikokankaan hankeen kanssa nähdään kohtalaisen kielteisenä.

Haitallisten vaikutusten lieventämisen osalta selostuksessa tuodaan esille, että hankkeen voimalat sijoittuvat osin entiselle turvetuotantoalueella ja jo pääosin puuttomalle alueelle. Metsäpeuran osalta lievennystoimina ehdotetaan rakentamisen ajoittamista vasomisajan ulkopuolelle.

Luke näkee, että yhteisvaikutusten arviointi, joka tämän hankkeen osalta on keskeisempää kuin hankkeen vaikutukset yksinään, jää selostuksessa suppeaksi kaikkien tässä tarkasteltavien lajien osalta.

Lieventämistoimien osalta Luke huomauttaa, että vaikka rakentamistoimien sijoittuminen lisääntymisajan ulkopuolelle todennäköisesti hyödyttää lajeja, se koskettaa vain kyseistä ajanjaksoa. Mikäli useista hankkeista aiheutuu kumulatiivisia vaikutuksia rakentamisen ja sen jälkeisen toiminta-ajan myötä, vaikutukset voivat olla pitkäkestoisia. Korvaavien elinympäristöjen puuttuessa tai ollessa heikompia lisääntymiselinympäristöjä, tämä rakennustoimien ajoittaminen on vain lyhytkestoinen lievennyskeino.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke näkee, että hankkeen vaikutusten arviointia olisi syytä täsmentää erityisesti metsäkanalintujen soidinpaikkojen suojaetäisyyksien sekä metsäpeuraan, suurpetoihin ja muuhun riistalajistoon kohdistuvien yhteisvaikutusten osalta. Luke puoltaa esitettyjä lieventämistoimia, mutta korostaa, että rakentamisen ajoittaminen lisääntymisajan ulkopuolelle on vain lyhytaikainen lievennyskeino eikä riitä ehkäisemään useiden hankkeiden mahdollisia pitkäkestoisia kumulatiivisia vaikutuksia.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 30.09.2026 klo 09:10:25.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: